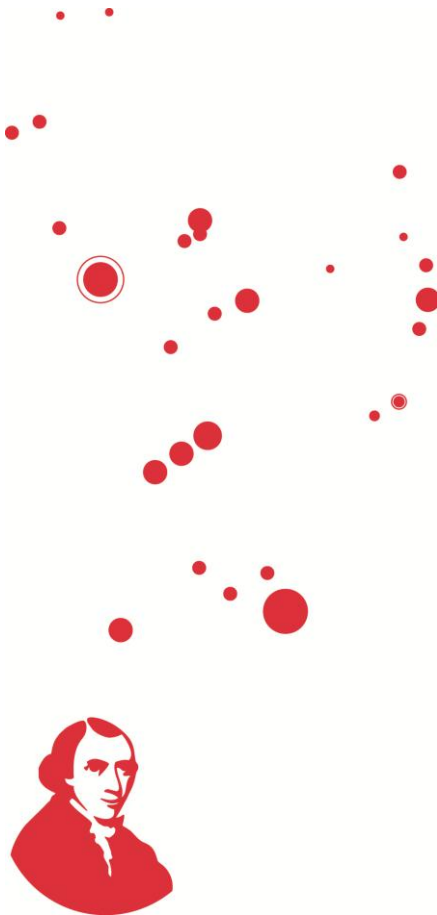

**Opleiden in de school
Pieter Nieuwland College in samenwerking
met de Vrije Universiteit
2012-2016**

Concept beleidsplan Opleidingsschool

Inhoud:

1. Personeel, functieomschrijving
2. Visie op de Opleidingsschool
3. De huidige situatie wat betreft opleiden in de school
4. Visie op onderzoek
5. De huidige situatie wat betreft onderzoek in de school: ontwikkelpunten
6. Ambities met betrekking tot onderzoek binnen de Academische Opleidingsschool: doelstellingen en gewenste situatie
7. Ontwikkelingsplan
8. Nabeschuwing

1. Personeel, functieomschrijving

Functie	Omschrijving
Opleidingsteam	Het Pieter Nieuwland College heeft een opleidingsteam dat bestaat uit twee schoolopleiders en een groep vakdidactici
Schoolopleiders	De schoolopleiders zijn Velon geregistreerde lerarenopleiders die de 'Opleidingsschool' coördineren. Ook verzorgen de schoolopleiders bijeenkomsten voor docenten in opleiding, voor de SPD'ers en zij richten workshops in voor het docenten team. De schoolopleiders hebben nauw contact met de instituutsopleider van het opleidingsinstituut en hebben een adviserende rol richting het management team.
School practicum begeleider	De SPD'er draagt zorg voor de begeleiding van de docent in opleiding op zowel pedagogisch als vakdidactisch gebied. De SPD'er is op de hoogte van het opleidingsprogramma van de VU en volgt zes workshops die door de schoolopleiders worden verzorgd. Daarnaast woont de SPD'er twee bijeenkomsten en de conferenties 'Samen Opleiden' op de VU. De SPD'er heeft nauw contact met de vakdidacticus van de VU.
Instituutsopleider	De instituutsopleider is werkzaam op het opleidingsinstituut en heeft contact met de schoolopleiders. De instituutsopleider bezoekt 1 à 2 keer per jaar een les van de docenten in opleiding.
Vakdidacticus	De vakdidacticus is werkzaam op het opleidingsinstituut en verzorgt daar verschillende colleges. De vakdidacticus bezoekt 1 à 2 keer per jaar de les van de docent in opleiding. Samen met de SPD'er beoordeelt de vakdidacticus of de stage voldoende is.

2. Visie op de Opleidingsschool

Het Pieter Nieuwland College wil graag de kwaliteit van het onderwijs waarborgen en als 'Opleidingsschool' de verantwoordelijkheid nemen om docenten op te leiden voor de eigen school en voor de maatschappij. Het opleidingsteam van het PNC, bestaande uit twee schoolopleiders en school practicum begeleiders, werkt nauw samen met een aangewezen instituutsbegeleider en de vakdidactici van de VU. De docenten die op het PNC in opleiding zijn, beschikken reeds over een 'Master' titel maar doen er nog een 'Master of Education' bij om zich te specialiseren in het onderwijs. Het opleidingsteam van het PNC staat, in samenwerking met de VU, garant voor de startbekwaamheid van deze docenten in opleiding.

De twee Velon geregistreerde lerarenopleiders die het PNC in huis heeft, coördineren het opleiden in de school en garanderen als gecertificeerde opleiders de kwaliteit van opleiden binnen de eigen organisatie. Zij verzorgen scholing aan docenten in opleiding, organiseren bijeenkomsten voor de school practicum begeleiders om het opleiden te stroomlijnen en geven vorm aan workshops voor het gehele docententeam. Het PNC hecht er grote waarde aan om de kwaliteit van haar onderwijs te bewaken en streeft er naar om in alle lagen van de organisatie in ontwikkeling te blijven. Het PNC wil graag een uitdagende leeromgeving voor zowel leerlingen als voor (aanstaande) docenten zijn.

Het samenwerkingsverband dat het PNC met de VU en enkele Havo/VWO scholen is aangegaan, creëert de mogelijkheid om te innoveren en bij te dragen aan de uitwerking van 'de lerende organisatie'. Het motto van het PNC is dan ook 'leren van elkaar en met elkaar'. Naast het feit dat er op het Pieter Nieuwland College DIO's worden opgeleid, biedt het PNC ook persoonlijke begeleiding aan haar nieuwe docenten. Op het PNC is er geen sprake van stilstand, maar beweging. De nieuwste wetenschappelijke inzichten worden nauwgezet gevolgd door de samenwerking met opleidingsinstituten zoals de VU. De verschillende onderzoeken die de DIO's in het kader van hun opleiding in samenwerking met de PNC docenten uitvoeren, leveren nuttige resultaten op voor de school. De volgende stap die het Pieter Nieuwland College graag zou willen zetten, is het ontwikkelen tot 'Academische Opleidingsschool'.

Ook wil het Pieter Nieuwland College in de nabije toekomst minoren van de Vrije Universiteit opleiden die hun tweede graads bevoegdheid willen behalen. Daarnaast zal de 'Opleidingsschool' ook haar samenwerking met de Hogeschool versterken om een speciaal opleidingsprogramma te ontwikkelen voor docenten in opleiding die hun tweede graads bevoegdheid willen behalen. Het PNC is zich bewust van haar maatschappelijke rol om in samenwerking met opleidingsinstituten, het onderwijs te versterken met startbekwame docenten.

3. De huidige situatie wat betreft opleiden in de school

Het Pieter Nieuwland College heeft een samenwerkingsverband met een aantal Havo/VWO scholen en de Vrije Universiteit. De schoolopleiders van het PNC en de SVOAZ scholen hebben al ruim twee jaar contact m.b.t. de opleidingsschool en werken goed samen.

In het schooljaar 2013-2014 leidt het PNC naar schatting twintig docenten in opleiding op. De school heeft eerste graads DIO's van zowel de septembergroep als de februari instroom en daarnaast een variërend aantal tweede graads DIO's in huis.

Het Pieter Nieuwland College heeft al geruime tijd ervaring als 'Opleidingsschool'. Op dit moment werkt het PNC nauw samen met de Vrije Universiteit. De twee Velon gecertificeerde lerarenopleiders die werkzaam zijn op het PNC hebben een duidelijk opleidingsrepertoire en zijn opleidingsdidactisch bekwaam, agogisch bekwaam, organisatorisch bekwaam en ontwikkelingsbekwaam. Zij hebben een opleidingsteam opgezet dat bestaat uit de schoolopleiders zelf en een groep school practicum begeleiders.

De schoolopleiders zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van opleiden en organiseren bijeenkomsten waarin de SPD'ers leren om professionele begeleiders te worden. De bijeenkomsten worden opgebouwd volgens het VELG en Vesit model. De schoolopleiders leiden de SPD'ers congruent op. Deze manier van voorbeeldmatig opleiden wordt ook toegepast tijdens de bijeenkomsten van de docenten in opleiding.

Het PNC profileert zich als 'lerende organisatie' waarbij de ontwikkeling en samenwerking van het team op verschillende lagen gerealiseerd wordt. Tijdens studiedagen, op intervisie momenten en tijdens verschillende workshops die door de schoolopleiders georganiseerd worden, staat het leren van elkaar en met elkaar centraal. Zowel nieuw als 'zittend' personeel krijgt hierbij de aandacht. Een ideale omgeving voor DIO's om zich te ontwikkelen.

3.1 Didactisch – Pedagogisch concept van de school

De schoolopleiders van het PNC realiseren 'de drieslag' door een verbinding tussen het leren van leerlingen, het leren van (aanstaande) docenten en het leren van de opleiders zelf. Het tweede onderwijzen is zichtbaar doordat de opleiders gericht 'modellen', expliciteren en legitimeren aan de hand van praktijktheorie en wetenschappelijke theorie. Op deze manier bevorderen zij de wisselwerking tussen theorie en praktijk. Dit communiceren zij met de instituutsbegeleider van de VU. De opleiders benadrukken tijdens de verschillende bijeenkomsten en in gesprekken n.a.v. lesbezoeken bij zowel DIO's als 'ervaren personeel' de link tussen 'het leren van leerlingen en leren van leraren'.

Het PNC bereidt de DIO's voor op het zelfstandig lesgeven, net zoals de leerlingen worden voorbereid om stapsgewijs zelfstandig te werken en leren. Tijdens de bijeenkomsten die voor de DIO's worden georganiseerd, werken de schoolopleiders met didactische (activerende) werkvormen zoals van DIO's ook verwacht wordt dat zij dit binnen de klassikale structuur zullen gaan doen. Ook worden er leden van het team als experts uitgenodigd om workshops te geven. In een lessituatie kunnen ll. ook als experts worden aangewezen. Ook wordt de onderzoekende houding van DIO's gekoppeld aan het onderzoekend leren van de ll. De opleiders 'modellen' tijdens de bijeenkomsten en nabesprekingen van lessen, een positieve benadering die uitgaat van de kernkwaliteiten en kracht van zowel docenten als die van ll. Zo

wordt steeds het ‘leren van de leerlingen.’ samengebracht met ‘het leren van de docent in opleiding’.

Tijdens de lessen en buiten de lessen om vervult de elektronische leeromgeving in toenemende mate een spilfunctie. Naast boeken beschikken de leerlingen over een digitaal apparaat (laptop of tablet). Het stelt de docent in staat gedifferentieerder te werken en daardoor meer maatwerk te bieden aan de individuele leerling (meer uitdaging of ondersteuning) In het vwo is de didactiek binnen de structuur van klassikale setting vanaf het eerste leerjaar gericht op onderzoekend leren. Vaardigheden als oriënteren, verzamelen van gegevens, analyseren en concluderen en ook rapporteren en presenteren komen ruim aan bod. Het is de bedoeling dat het leren van DIO's in de toekomst ook mede vorm zal krijgen via nieuwe media of de elektronische leeromgeving.

Op het PNC worden de DIO's als onderdeel van het team gezien. Men leert van elkaar en met elkaar. De schoolopleiders geven tijdens de bijeenkomsten en de lesbezoeken vorm aan de leerprocessen van zowel aanstaande leraren als het 'zittend' personeel. Ook bezoeken de opleiders de lessen van zowel nieuwe docenten als bij docenten die al langer op school werken. Daarnaast worden de PNC docenten en de DIO's gestimuleerd om bij elkaar in de les te gaan kijken. Het onderwijsleerproces vindt plaats binnen een veilig leerklimaat voor zowel de docenten in opleiding als voor de leerlingen. Duidelijke regels en handelingsprotocollen zorgen voor een rustige leeromgeving. Elke medewerker, en dus ook de DIO, zet zich in voor een goede werkrelatie met de leerlingen onder het motto “zonder relatie geen prestatie”.

De PNC schoolopleiders geven op een voorbeeldmatige manier vorm aan een veilig en uitdagend leerklimaat. De communicatie tussen (aanstaande) leraren onderling, wordt bevorderd tijdens de verschillende bijeenkomsten en de lesbezoeken die zij aan elkaar brengen. De bijeenkomsten die de opleiders organiseren sluiten aan bij zowel de bestaande 'concerns' van DIO's/docenten als bij de 'verborgen' concerns. Reflectie wordt gestimuleerd en de ontwikkeling van 'de lerende houding' wordt goed begeleid zodat er een basis ontstaat voor een 'leven lang leren'. Er is aandacht voor reflectie van zowel de docenten als van de leerlingen. De SPD'ers en de DIO's bouwen een band op waarbij de DIO zich veilig voelt om zich tot startbekwame docent te kunnen ontwikkelen.

3.2 Relatie met de opleidingsinstituten instituten

In overleg met de instituutsbegeleider van de VU, geven de opleiders van het PNC vorm aan het 'samen opleiden'. De instituutsbegeleider bezoekt de bijeenkomsten van de schoolopleiders en observeert samen met de SPD'ers de lessen van de DIO's. Naast de zes bijeenkomsten die de schoolopleiders voor de SPD'ers organiseren, bezoekt de laatst genoemde groep ook twee keer per jaar bijeenkomsten die door de VU verzorgd worden.

De schoolopleiders en SPD'ers volgen door de VU georganiseerde cursussen en wonen conferenties bij. Ook verzorgen de schoolopleiders om de week op locatie bijeenkomsten voor DIO's. Daarnaast organiseren zij workshops voor het ‘zittend’ team en geven zij presentaties op VU.

3.3 Interne kwaliteitszorg

De 'Opleidingsschool' staat op de A3 van het PNC als onderdeel van de 'lerende organisatie'. De schoolopleiders bewaken het proces van opleiden in de school en overleggen met de instituutsbegeleider van de VU en met collega schoolopleiders. Tijdens de bijeenkomsten die de schoolopleiders op locatie verzorgen, wordt de wisselwerking tussen theorie en praktijk bevorderd.

Alvorens de schoolopleiders in zee gaan met studenten, worden er kennismakingsgesprekken gevoerd waaruit moet blijken of de aanstaande docent in opleiding wel op de 'Opleidingsschool' past.

De schoolopleiders van het Pieter Nieuwland College onderhouden hun eigen professionaliteit door gerichte professionaliseringsactiviteiten te ondernemen (cursussen, bezoek aan conferenties nationaal en internationaal, recente literatuur.)

Er worden verschillende bronnen gehanteerd (eigen journal van reflectie bijhouden, vragenlijst bekwaamheden lerarenopleiders die door verschillende leden van het team ingevuld worden, evaluatieformulieren van deelnemers etc.) waaruit de schoolopleiders van het PNC gegevens genereren voor zelfevaluatie.

3.4 Facilitering

De facilitering geschiedt op dit moment nog niet financieel, maar er wordt tijd en ruimte georganiseerd om personeel te scholen en te voorzien van 'tools' om de praktijk prettiger te maken.

De schoolopleiders krijgen uren voor het opleiden van DIO's, SPD'ers en docenten.

De docenten in opleiding krijgen geen vergoeding tenzij zij een aanstelling tijdens de opleiding op het Pieter Nieuwland College hebben.

4. Visie op onderzoek
(tekst moet nog bewerkt en aangevuld worden)

DIO's sluiten zich aan bij lopend onderzoek dat door vakdocenten wordt gedaan.

DIO's voeren onderzoek uit conform onderzoeksagenda van de school.

DIO's sluiten zich aan bij lopend onderzoek dat door universitaire docenten wordt gedaan.

'Self-Study' research: vakdocenten doen onderzoek naar de eigen praktijk met als doel om inzicht te krijgen in het 'eigen lesgeven' en om zich te ontwikkelen als professionals.

Onderzoek van DIO's in samenwerking met docententeam moet toegevoegde waarde voor de 'Opleidingsschool'.

Leren van elkaar en met elkaar.

Onderzoek thema's kunnen als volgt worden onderverdeeld:

1. Recht doen aan verschillen tussen leerlingen
2. Verbetering van het onderwijsrendement
3. Verbeteren onderwijskwaliteit en toetsing
4. Schoolontwikkeling

1.	RECHT DOEN AAN VERSCHILLEN TUSSEN LEERLINGEN	Differentiëren in de les	De excellente leerling	De zorgleerling
2.	VERBETERING VAN HET ONDERWIJSRENDEMENT	Verbeteren van leesvaardigheid mbv Cris Tovani methode	Verbeteringsmogelijkheid en van examenresultaten Aardrijkskunde mbv overzicht vraagstelling ????	Grammatica onderwijs Engels
3.	VERBETERING ONDERWIJSKwaliteit EN TOETSING	Activerende didactiek en samenwerkend leren	Aansluiten onderbouw en bovenbouw	Self Study research
4.	SCHOOLONTWIKKELING	Meerwaarde en rendement V+ klas	Meer jongens dan meisjes die zich voor de brugklas aanmelden	Toename van het aantal zorgleerlingen

**5. De huidige situatie wat betreft onderzoek in de school: ontwikkelpunten
(tekst moet nog bewerkt en aangevuld worden)**

Onderzoek doen in de school beperkt zich tot nu toe nog tot het praktijkonderzoek dat DIO's voor het opleidingsinstituut moeten uitvoeren.

Als 'Opleidingsschool' moet er meer aandacht komen voor samenwerking tussen DIO's en eigen personeel m.b.t. kwalitatief onderzoek.

**6. Ambities met betrekking tot onderzoek binnen de Academische Opleidingsschool:
doelstellingen en gewenste situatie
(tekst moet nog bewerkt en aangevuld worden)**

De schoolopleiders van het PNC onderhouden op zowel nationaal als op internationaal niveau contacten met experts op het gebied van 'Self-Study' research. Dit is voor docenten een nieuwe manier van onderzoek doen naar hun eigen praktijk, waarbij het eigen handelen centraal staat. 'Self-Study' research wordt gedaan in samenwerking met een 'critical friend team'. Hierbij gaat het niet alleen om de eigen professionalisering van de docent, maar worden de resultaten van het onderzoek ook met andere collega's gedeeld zodat het hele team en onze leerlingen hier ook profijt van hebben.

Met een keurmerk kan het Pieter Nieuwland College zich internationaal beter op de kaart zetten als 'Opleidingsschool'. Zo kan het PNC op het gebied van 'Self-Study research', waarbij er door het eigen docententeam onderzoek wordt gedaan naar de eigen praktijk, makkelijker samenwerken met internationale universiteiten en opleidingsscholen als wij het officiële keurmerk hebben.

7. Ontwikkelingsplan (tekst moet nog bewerkt en aangevuld worden)

Het PNC heeft de volgende concrete acties voor ogen om de ontwikkeling naar geaccrediteerde opleidingsschool vorm te geven.

Huidige situatie:

- Velon geregistreerde lerarenopleiders.
- bijeenkomsten DIO's
- 6 bijeenkomsten SPD'ers.
- 6 bijeenkomsten nieuwe docenten, afhankelijk van thema woont 'zittend' personeel de bijeenkomsten bij.
- Schoolopleiders beoordelen DIO's (rol van assessoren)
- Samenwerkingsverband met VU en zusterschool Damstede.
- Schoolopleiders dragen bij aan colloquium voor opleiders op de VU (presentatie 'Self-Study research'.
- Training SPD'ers.

Nabije toekomst:

- Flitsbezoeken brengen bij DIO's en nieuwe docenten
- Academische Opleidingsschool vorm geven.
- Meer focus op samenwerking DIO's en docenten bij onderzoek doen.
- 'Self-Study' research uitvoeren en documenteren.
- Nationaal en internationaal netwerken in het kader van 'Self-Study' research.
- Castle conferentie GB augustus 2016.
- Cursus VU 'Self-Study' research.
- Bijdrage leveren aan conferentie 'Samen Opleiden' van de VU.

8. Nabeschuwing
(tekst moet nog bewerkt en aangevuld worden)